

ABBAS KİYARÜSTEMİ Sineması ve Arkadaşımın Evi Nerede?

Abbas KİYARÜSTEMİ 1940 Tahran doğumludur ve 2016 yılında ölmüştür. Tarkovsky ile özdeşleşen "şiişsel sinema" deyimi ile nitelenebilecek İran' lı yönetmendir. Kendisi güzel sanatlar eğitimi almış aynı zamanda şair, ressam olan İran Yeni Dalga sinemasının en önemli temsilcisi ve yol açıcısıdır. Bu gün İran sinemasının dünya sinemasında önemli bir yer kazanmasında onun katkıları çok büyük olmuştur.

Yaşamı boyunca 70 den fazla ödöl almıştır.

Sineması simgeler ve meteforlar üzerine kuruludur tıpkı şiir gibi, film seyircinin kafasında şekillenir film biter ama hikaye devam eder. İzleyiciye katarsız yaşatmaz, sorularına yanıt vermez, onu bir yolculuğa çıkarır, bu yol kişinin içsel yolculuğudur.

Nereye kadar gideceği, hangi kavşakta hangi yolu sececeği tamamen kişinin kendi dinamiklerine, iradesine ve kararlarına bağlıdır. Sinema dilinin en önemli metaforudur yol. Bazen düz ve yeşillikler içinde, bazen virajlı ve toz sisler içinde. Aslında insanın yaşamı da böyle değil midir? O halde Kiyarüstemi bize bildiğimiz bir şeyi mi gösteriyor? Hayır içinde olduğumuz ancak farkında olmadığımız ve üzerinde düşünmediğimiz bir şeye dikkat çekiyor. Yaşamın anlamı ve yaşamı hissetme, bireysel gücün farkına varma.

Gençlik Güncesi

Film Okumaları

“Arkadaşımın Evi Nerede?” Filmi bir köy okulunda uğultulu bir sınıfa öğretmenin girmesi ile başlar. Öğrenciler sıralarında oturmakta ve birbirleri ile konuşmaktadırlar. Öğretmen sınıfa girer girmez konuşmaya başlar. Geç kalanları azarlar ve ödev kontrolü yapar. Öğrencileri hiç dinlemez ve davranışlarının nedenlerini anlamaya çalışmaz. Öğretmen sınıfta salt otorite konumundadır, çünkü çok konuşur. Otoritenin çok konuşmaya ve baskıya ihtiyacı vardır. Ödev kontrolü Muhammet Rıza'ya geldiğinde Rıza'nın ödevini defterine değil, bir kağıda yaptığını görür. Bunun nedenini sormadan neden deftere yapılması gerektiğine dair bir söylev çeker. Çocuğun neden başka kağıda yaptığının , ödevi yapmış olmasının bir anlamı yoktur. Esas mesele ödevin öğretmenin istediği gibi ve istediği şekilde yapılmasıdır. Bunun gerekçesini öğrenciye anlatmak ve rıza üretmek gibi bir derdi de yoktur. Tek önemseydiği şey disiplindir ve bunu da zor kullanarak üretme yolunu seçer. Kendisi özne öğrenciler ise nesne

konumundadır. Tüm sınıfın gözü önünde Rıza'nın ödevini yırtar ve çocuğun ağlamasını önemsemeyen duygusal anlamda bir kütlüğün yaratıcısı ve aktarıcısı olur. Bir daha olması durumunda da çocuğu okuldan atmakla tehdit eder. Çocuğun en temel hakkı olan eğitim hakkı bir öğretmenin iki dudağı arasındadır. Böyle bir çarkın içinde çocuk kendini ne denli değersiz hisseder ve daha sonraki yaşamında diğer insanların haklarına ve duygularına nasıl saygı gösterebilir?

Ahmet ise tüm bu yaşananları izler, tepki vermez ancak çok üzülüğünü arkadaşına bakışından; çaresizliğini ise öğretmene bakışından anlarız. Daha sonra eve gittiğinde yanlışlıkla arkadaşının defterini aldığını fark eder ve öğretmenin tehditleri aklına gelir ve tek istediği şey arkadaşının defterini ona ulaştırmaktır. Annesine söyler annesinin tepkisi de öğretmenle aynıdır. Ahmet ekmek almaya gittiğinde tek bildiği Posteh'te oturduğu olan arkadaşının evine bulmaktır.

Geniram Lunçesi

Film Okumaları

Arkadaşının evini ararken çok uzak ve kıvrımlı bir yolu soluk soluğa aşar. Yetişkinlerden yardım ister ama tüm yetişkinlerin tavırları öğretmen ve annesinin tavrına benzer. Sadece yaşlı bir dede ona değer verir, onun çabasını anlar ve yardımcı olmaya çalışır. Tüm çabalara rağmen evi bulamaz karanlık çökmüştür, köpekler çıkmıştır. Ahmet korkar geç bir saatte eve gelir evde de azarlanır. Ahmet'in tek yapabileceği arkadaşının yerine ödevi yapmak olur ve ertesi gün öğretmen ödev kontrolü yaparken arkadaşına defteri verir ve arkadaşı okuldan atılmaktan kurtulur.

Bu film bana çocuklarımızın aslında doğduklarında hak ve haksızlık üzerine daha iyi düşünebiliyor, empati düzeyleri gelişkinken biz hangi sistemlerin içinde hangi davranışlarımızla onları duygusuz birer varlığa çeviriyoruz, bunu sorgulattı. Ahmet uzak ve kıvrımlı bir yoldan gitti Kiyarüstemi sinemasında yol çok önemli bir metafor biz çocuklarımıza nasıl bir yol sunuyoruz? Çocuklar, masumluluğu, iyiyi koruyabilmek için bu kadar yolu gitmeleri mi gerekiyor? Ya bu uzun yoldan sıkılır ve yetişkinlerin her gün onun gözü önünde sergiledikleri kolay yolu seçerse nasıl bir toplum olur?

